

Je mi dvacet, jsem poručíkem, píše se rok pětapadesát a mám svá zásadní předsevzetí. Dvě. Vždycky jsem měl svá předsevzetí přerůstající s rostoucím věkem v záměry. Myslím, že jsem je přijímal dokonce dřív, než jsem se narodil, nebo přinejmenším v okamžiku, kdy jsem přicházel na svět. Na ta první jsem zapomněl, možná bych si těžko vzpomínal i na ta další, ale s určitostí mohu tvrdit, že jsem vždycky nějaká při ruce nebo tedy v hlavě měl, absolutně jsem si nedokázal představit svůj život bez nich.

Kdybych měl pátrat po genezi svého stále pošetilejšího počínání a přeskočil prenatalní věk, za tenhle zvyk mohl hlavně skauting a ještě dříve Foglarovy Rychlé šípy. Ted' bych tyhle sklony nejraději zapřel, ale vždycky jsem měl od malička nezničitelný pocit, že k úspěchu pomáhá vůle. *Chci, a proto mohu*, právě tohle solarovské. Ale bránil bych se, kdyby mě někdo obviňoval z voluntarismu, že vůle je základním principem bytí. Ale určitě pro mě byla dominujícím rysem charakteru. Nedokázal bych tehdy přejít kolem obchodu, za jehož výkladem by byla kniha s názvem *Výchova vůle*. Koupil bych si ji, i kdybych měl třeba hladovět, ačkoli cosi takového mi nikdy nehrozilo a věřím, že ani nebude, jsem historický optimista.

Ale hlavně proto, že skončila válka v Koreji. Nikdo si nedovede představit, co pro nás, mladé poručíky, znamenalo, že se v Koreji přestalo bojovat. Možná víc než když skončila druhá světová, ačkoli tahle východoasijská země byla od nás pěkně daleko. Na většinu přání jsme totiž ve vojenském gymnáziu dostávali obvyklou stereotypní odpověď: *Až skončí válka v Koreji!*

Nejdůležitější asi opravdu bylo, alespoň pro nás vojáky, aby tenhle konflikt vzal za své, a neustále jako reakci na cokoli v náš prospěch už jsme neslyšeli: *Nezapomeňte, co se děje v Koreji!* Třeba když jsme měli jet na Vánoce domů. Pomalu do posledního dne nebylo nikdy jasné, jestli pojedeme nebo ne, jako kdyby pro průběh a výsledek války bylo zásadně důležité, budeme-li o Štědrém večeru doma nebo ve vojenské škole s puškami 98 N ve skladu.

Nedokázal jsem pochopit, že tenhle notoricky přesvědčivý fakt v tu dobu někdo dokázal znevažovat. Když jsem třeba v chemické laboratoři objevil na mramorové desce pro pokusy nápis: KAM POJEDOU ŽIŽKOVCI NA VÁNOCE? DO PRDELE A NIKAM!

Pod tímhle sdělením bylo i další: ŠEVČE, DRŽ SE SVÉHO KOPYTA! KREJČÍ, NEPLEŤ SE DO POLITIKY! Což byla narážka na našeho ZVP, tedy zástupce velitele školy pro věci politické. Byl to mírný, hodný, upřímný člověk, ale jednou jsem se při jeho přednášce o politické ekonomii socialismu a kapitalismu neubráníl, abych nepočítal, kolikrát se mu za hodinu podaří říct ono parazitické slovíčko *prostě*. Dokázal je říct stotřináctkrát!

Možná jsem si na tuhle jízlivou epizodu vzpomněl po letech právě proto, že nyní mám nastoupit ke *stotřináctému letištnímu praporu*. Už jen tohle číslo mě totiž předem fascinovalo. Nevěděl jsem sice v ten okamžik, co vlastně je letištní prapor, ale hlavně mě udivilo, že bychom jich měli mít minimálně sto třináct. V tu chvíli mě nenapadlo, že by se některá pořadová čísla mohla klidně přeskočit, což nakonec byla i pravdu – prý se cosi takového dělá nejen v zájmu utajení vojenských skutečností, ale i ke zmatení nepřítele kolik jednotek vlastně vůbec máme. Jak tedy bylo jednoduché uvést nepřítele v omyl, stačilo posunout desetinnou čárku nebo přidat někde sem tam stovku.

A jsem u čísel, což souvisí s mým prvním předsevzetím. Ještě totiž dříve, než jsem začal zcela plánovitě přijímat předsevzetí, naučil jsem se počítat. Myslím, že dokonce sám od sebe, nikdo se nepřipomínal, že by mě tuhle dovednost naučil. Ono se tohle totiž nabízelo samo, všechno, co jsem viděl, se dalo počítat. Byl jsem tím až fascinován. Hlavně jsem si dělal na papíře čárky a ty poté počítal. Chtěl jsem se dopočítat do miliónu, pěkně popořádku, od jedné přes sto a tisíc, deset tisíc, dvacet tisíc, počítání bylo nekonečné, a tak jsem musel buzerovat rodinu, aby počítala pro mne. Pro tuhle aktivitu se mi podařilo získat jen matku a sestru, bráchu bych teprve musel naučit počítat a tátu jsem doma téměř nikdy nezastihl, byl buď v práci, na rybách nebo v hospodě, tam nejčastěji.

- Kolik jste napočítaly? ptal jsem se ráno matky a sestry, která většinou řekla osm set, tisíc nebo dvanáct set, kdežto matka dva i tři tisíce, měla mě určitě raději. Dnes vím, že mi jen víc lhala, nedovedu si zpětně představit, že by si lehla do postele a počítala do několika tisíc. Zvláště když zrovna spala s tátou. Já jsem ale tuhle robotárnu, než se mi večer podařilo usnout, několik měsíců dělal. Ale za to jsem přestal čárkovat, v duchu šlo totiž počítání rychleji. Nakonec jsem ale musel ocenit i matku, že mi chtěla udělat radost.

Ve vojenském gymnáziu se k tomu počítání přidalo prostorové vidění, ačkoli chvíli trvalo, než jsem zvládl deskriptivní geometrii, nestačilo si jen něco představit, ale zvládnout i příslušný technický aparát. Umět dobře počítat a mít prostorové vidění, už jaksi zákonitě předurčuje k tomu být i suchým patronem. Snažil jsem se jím nebýt, ale ke všemu jsem byl hubený, měřil sto sedmdesát centimetrů a chodil stále rovně. Pořád jsem totiž slyšel našeho tělocvikáře: *Držte se rovně! Hlavu nahoru! Vypněte prsa a ramena stlačte dozadu a dolů!* Jeho chování mi připadalo trapné, i on vypadal trapně, když tak sám chodil, nemohl asi jinak, už se tak rovný narodil, když nám tuhle povinnost stále připomínal. Ale já se skutečně takhle při chůzi držel, věděl jsem, že takový postoj při své výšce potřebuji, jinak budu chodit jako zlomené křídlo nebo jako *vohnout*, jak u nás říkali poloshrbeným.

Když jsem se takhle držel, vypadal jsem přece jen trochu obstojně. Alespoň ve svých očích, což koneckonců často člověku stačí, někdy víc než cokoli jiného. Ale držet se rovně ovšem nepatří k mému hlavnímu předsevzetí. K tomu právě patří počítání nebo přesněji matematika či ještě něco přesnějšího, ale k tomu se dostanu později.

I když cítím, že se ke všemu dostávám čím dál tím větší oklikou, musím nejdřív říct: jak mám armádu rád a nedovedu si představit život bez ní, tak se mnou pěkně vyjebala. Tohle poslední slovo musím použít, i kdybych nechtěl, představuje vojenský terminus technicus, nedá se ničím nahradit, jen snad opsat.

Představte si, že v patnácti nastoupíte do vojenského gymnázia a škola a rodiče navzájem podepíší, že budete-li dobře prospívat, nastoupíte po maturitě na některou vojenskou vysokou školu. Poté skutečně dobře prospíváte, ale armáda vás místo na vysokou školu pošle do vojenského učiliště, navíc až na výjimky jednoho typu, do učiliště pěchotního. K tomu zrovna v roce, kdy se střední školy zkracují o rok, maturita se dělá koncem srpna, když se za šest neděl absolvuje čtvrtý ročník, tedy oktáva. Na reptání se odpovídá obligátně: Pochopte, je vážná mezinárodní situace, sotva skončila válka v Koreji! A pěchotní učiliště není stará pěšárna, ale vševojsková škola, z níž se budou rekrutovat nejvyšší velitelé armády!

- Když to není staré pěchotní učiliště, proč jej nepřejmenují? remcají někteří dál.

Jen několik si jich vyremcá, že mohou místo do pěchotního jít do tankového učiliště. Ale jen těch nejlepších! zní kategorický požadavek. Ačkoli předtím se stejně přesvědčivě tvrdilo, že pěchotní učiliště vševojskového směru vytváří nejlepší předpoklady pro vojenskou kariéru.

Celý červenec se učím s jedním kamarádem ze čtvrtého ročníku matematiku, abych alespoň v tomhle jednom předmětu zvládl středoškolské osnovy v plném rozsahu. Jen díky příteli se mi ten záměr podaří. Není jen dobrý, je zároveň nekompromisní, a proto se v pěchotním učiliště nechá raději degradovat a odejde. Já takovou odvahu nemám, navíc stále věřím, že mezinárodní situace skutečně vážná je.

- Máme kliku, řekne Jirka Makeš ve stodevatenáctce, v takovém udýchaném autobusu, který nás veze do příkrého kopce k letišti.

Ta klika spočívá ve šťastné náhodě, že jsme se dostali k letectvu, a dál v tom, že jsme sice nastoupili v městečku N., abych použil vojenský výraz, kde bylo velitelství letecké týlové divize, ale odtud nás druhý den odveleli na letiště kousek od Prahy.

Kdybych to chtěl proto formulovat naprosto precizně, můj závěr by zněl: *Vytvořily se optimální podmínky pro realizaci mého prvního předsevzetí.*

Ale v tom okamžiku mě už Jirka Makeš postrkuje z autobusu. Každý táhneme obrovský vulkánfibrový kufr, větší už se pravděpodobně vyrobít nedá, je to naše základní vybavení z učiliště. Projdeme branou a hlásíme se na posádkovém velitelství. Správce posádky, malý a rtuťovitý poručík, nejmíň o dvacet let starší než my s Jirkou, tedy tak starý jako my dva dohromady, vede zrovna s někým štěkavý telefonický rozhovor.

Když se tak na toho hodně postaršího poručíka dívám, asi mu tu hodnost jako někdejšímu poddůstojníkovi z povolání dali z úcty ke stáří, obrovsky mi připomíná jiného lajtnanta, Frantu Rámuse - tak jsme mu tedy jen říkali, jeho pravé jméno ke mně nikdy nedorazilo. Byl na vojenském gymnáziu naším intendantním, který neustále kmital sem tam, v ruce obrovský svazek klíčů, mohlo jich být tak kolem tří set, jak alespoň tvrdil, měl je rozděleny po částech